

Legea Asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Tipurile de asigurare cu pensii

(1) Militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

(2) Militarii, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au devenit persoane cu dizabilități în condițiile prezentei legi au dreptul la pensie de dizabilitate.

(3) Familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedate sau căzute la datorie au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului.

Articolul 2. Condițiile de asigurare cu pensii

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

(2) Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit.a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

(3) - exclus

(4) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, li se stabilește pensie de dizabilitate, iar familiilor acestora pensie în cazul pierderii întreținătorului, independent de durata serviciului.

Articolul 3. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii în termen și familiile lor

De dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru militarii în termen și familiile lor (dacă nu există o altă clauză) beneficiază:

- a) partizanii și ilegalistii recunoscuți ca atare de legislația în vigoare (cu excepția celor prevăzuți în art.4);
- b) muncitorii și funcționarii de categoriile respective, stabilite de Guvern, care au devenit persoane cu dizabilități ca urmare a unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul satisfacerii serviciului militar în cel de al doilea război mondial sau exercitării obligațiilor de muncă în zonele operațiunilor de luptă (pe sectoarele de cale ferată din imediata apropiere a frontului, la construcțiile genistice de pe liniile de apărare, la bazele maritime militare, pe aerodromuri etc.) și familiile lor;
- c) participanți la cel de al doilea război mondial în componența armatei române și familiilor lor;
- d) cetățenii care au făcut parte din efectivul batalioanelor de vânătoare, plutoanelor și detașamentelor de apărare a populației și familiile lor;
- e) supușii serviciului militar chemați la concentrări de instruire, de control sau speciale și familiile lor;
- f) lucrătorii pazei militarizate care nu beneficiază de asigurări sociale de stat și familiile lor.

Articolul 4. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii care satisfac serviciu prin contract și familiile lor

(1) Persoanele care, în detașamente și unități de partizani, au avut funcții de comandă echivalente funcțiilor pentru corpul de ofițeri și familiile lor au dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru corpul de ofițeri și familiile lor.

(2) Persoanele de sex feminin care s-au angajat benevol în serviciu militar activ în funcții din efectivul de soldați și corpul de sergenți beneficiază de pensie în condițiile stabilite pentru militarii de aceste categorii care satisfac serviciul militar prin contract.

(3) Ofițerii de informații și securitate și membrii lor de familie au dreptul la pensie în aceleași condiții ca și militarii care îndeplinesc serviciul prin contract și, respectiv, ca și membrii de familie ai militarilor, serviciul special în funcția de ofițer de informații și securitate fiind echivalat cu serviciul militar prin contract.

(4) Persoanele din efectivul de comandă suprem al Centrului Național Anticorupție și membrii lor de familie au dreptul la pensie în aceleași condiții ca și militarii care îndeplinesc serviciul prin contract și, respectiv, ca și membrii de familie ai militarilor. Activitatea în funcția de director și director adjunct al Centrului Național Anticorupție se echivalează cu serviciul militar prin contract.

Articolul 6. Pensiile pentru familiile pensionarilor decedați

Familiile pensionarilor decedați din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului în aceleași condiții cu familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare,.

Articolul 7. Dreptul de alegere a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Articolul 8. Mijloacele de plată a pensiilor, ajutoarelor bănești și compensațiilor

Pensiile, ajutoarele bănești și compensațiile se plătesc de la bugetul de stat.

Articolul 9. Ajutoarele bănești și compensațiile

Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu, familiile de militari, de persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pensionarii din rîndul militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și din rîndul funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care și-au pierdut întreținătorul primesc ajutoare bănești și compensații în modul și în mărimile stabilite de Guvern.

Articolul 11. Asigurarea cu pensii a pensionarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, familiilor lor

(1) Asigurarea cu pensii a ofițerilor, praporșcicilor, micimanilor și militarilor reangajați, militarilor de sex feminin, plutonierilor, sergenților, caporalilor, marinarilor și soldaților pensionari din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S., precum și a familiilor lor, se efectuează în condițiile prevăzute pentru militarii care satisfac serviciu prin contract, în conformitate cu categoria respectivă.

(2) Asigurarea cu pensii a militarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale altor state, precum și a familiilor acestora, se efectuează în baza contractelor (acordurilor) bilaterale privind asigurarea socială.

Articolul 12. Pensiile pentru persoanele care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl

Condițiile de asigurare cu pensii a militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl sînt stabilite în Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl sau de prezenta lege.

Capitolul II. PENSIILE PENTRU VECHIME ÎN MUNCĂ

Articolul 13. Condițiile de stabilire a pensiei

Dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au:

a) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform următorului tabel:

Articolul 14. Mărimea pensiilor

Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții:

a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au o vechime în

serviciu stabilită la art. 13 lit. a) – 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vîrstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume;

b) pentru militarii care satisfac serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciu militar sau în serviciu în organele afacerilor interne (art.13, lit. b), c) și d) pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 procent din suma respectivă a soldei sau a salariului, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Articolul 16. Majorarea pensiei pentru vechime în muncă pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace, pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte și pentru familiile acestora

(1) Se majorează pensia pentru vechime în muncă:

a) militarilor care au îndeplinit serviciu prin contract și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace - cu 135 lei;

b) persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie - cu 75 lei;

c) persoanelor supuse represiunilor nedrepte și familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare) - cu 35 lei;

d) persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilite care s-au aflat în locuri de reclusiune și foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată - cu 300 lei.

(2) Majorările prevăzute în prezentul articol nu se acordă concomitent și nu se stabilesc persoanelor care primesc alocație lunară de stat conform Legii cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Articolul 18. Calcularea vechimii în muncă

La calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă

și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul:

a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă și în trupe, serviciul în cadrul sistemului penitenciar și/sau sistemului administrației penitenciare, serviciul în detașamentele și formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă militarul nu a săvârșit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și al funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, deferiți fără temei justiției sau supuși represiunilor nedrepte și reabilitați ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare și în Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale;

b) timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, dar nu mai mult de cinci ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii - persoanelor din corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă (cu excepția corpului de ofițeri inferiori) al organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) serviciul în forțele armate, în organele securității de stat și în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au fost transferați, în modul stabilit, în Forțele Armate, în organele securității statului și în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova;

e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu - persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

f) alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

Capitolul III. PENSIILE DE DEZABILITATE

Articolul 19. Condițiile de stabilire a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au devenit persoane cu dizabilități li se stabilesc pensii de dizabilitate, dacă dizabilitatea a survenit în timpul satesfacerii serviciului sau cel mult după trei luni de la eliberare din serviciu, sau după expirarea acestui termen, dacă a fost cauzată de o rănire, contuzie, schilodire sau afecțiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului.

Articolul 20. Stabilirea dizabilității

Gradele de dizabilitate, cauzele și timpul survenirii dizabilității sînt stabilite de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale.

Articolul 21. Cauzele dizabilității

În funcție de cauzele dizabilității, persoanele cu dizabilități din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, se clasifică în două categorii:

a) persoane cu dizabilități de pe urma războiului - în cazul în care dizabilitatea este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în perioada celui de la doilea război mondial, în cazul lichidării urmărilor catastrofei de la Cernobîl, îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar (de serviciu) ori de afecțiuni legate de aflare pe front, în detașamente și formațiuni de partizani, în organizații și grupe ilegale în cel de al doilea război mondial, precum și de participare la lichidarea urmărilor catastrofei de la Cernobîl sau la acțiuni de luptă în timp de pace;

b) persoane cu dizabilități - în cazul în care dizabilitatea este cauzată de o schilodire în accident nelegat de îndeplinirea îndatoririlor de serviciu militar (de serviciu) sau de o afecțiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului.

Articolul 22. Mărimea pensiei

(1) Mărimea pensiei de dizabilitate se stabilește în următoarele proporții:

a) persoanelor cu dizabilități severe și accentuate de pe urma războiului - 75 procente, cu dizabilități medii - 50 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului);

b) persoanelor cu dizabilități indicate la art. 21 lit. b) încadrate în grad de dizabilitate severă - 75 procente, dizabilitate accentuată - 55 procente și dizabilitate medie - 30 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului).

(2) Prevederile prezentului articol nu se extind asupra militarilor în termen.

Articolul 23. Mărimea minimă a pensiei

Mărimea minimă a pensiei de dizabilitate se stabilește la următoarele proporții:

a) pentru persoanele cu dizabilități severe și accentuate de pe urma războiului din rîndurile soldaților în termen – 504 lei, cu dizabilități medii – 252 lei, pentru persoanele cu dizabilități indicate la art. 21 lit. b) încadrate în grad de dizabilitate severă și accentuată din rîndurile soldaților în termen – 336 lei, iar în grad de dizabilitate medie – 168 lei;

a-1) pentru persoanele încadrate în grad de dizabilitate severă în urma participării la acțiunile de luptă din Afganistan și în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova din rîndul militarilor în termen – 3500 lei, încadrate în grad de dizabilitate accentuată – 2500 lei și încadrate în grad de dizabilitate medie – 1500 lei;

b) pentru persoanele cu dizabilități din rîndurile caporalilor, sergenților și plutonierilor în termen - 110 procente din sumele prevăzute la lit. a).

Articolul 24. Stabilirea pensiei de dizabilitate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă

Dacă persoanele cu dizabilități din rîndurile militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, au vechimea în muncă necesară stabilirii pensiei pentru vechime în muncă (art. 13 lit. a)) li se poate stabili pensie de dizabilitate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă în conformitate cu art. 14 lit. a).

Articolul 26. Majorarea pensiei de dizabilitate pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace și pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace pensia de dizabilitate li se majorează cu 135 lei.

(2) Persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie pensia de dizabilitate li se majorează cu 75 lei.

(3) Persoanelor supuse represiunilor nedrepte și familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare), pensia de dizabilitate li se majorează cu 35 lei.

(4) Persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilitate care s-au aflat în locuri de reclusiune și foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată pensia de dizabilitate li se majorează cu 300 lei.

(5) Majorările prevăzute în prezentul articol nu se acordă concomitent și nu se stabilesc persoanelor care primesc alocație lunară de stat conform Legii cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Articolul 28. Recalcularea pensiei în cazul schimbării gradului de dizabilitate

La schimbarea gradului de dizabilitate după stabilirea pensiei se schimbă și mărimea pensiei. Dacă starea sănătății persoanei cu dizabilități de pe urma războiului se agravează ca urmare a unei afecțiuni generale, unui accident de muncă sau boli profesionale, pensia se recalculează conform noului grad de dizabilitate, păstrându-se cauzele dizabilității.

Articolul 29. Reluarea plății pensiei în cazul întreruperii dizabilității

(1) Dacă persoana cu dizabilități din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă sau din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, a depășit termenul de reexaminare în cadrul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau în cadrul structurilor sale teritoriale, plata pensiei acesteia se suspendă, iar în cazul reconfirmării dizabilității, se reia din ziua suspendării, însă cel mult pentru o lună înainte de data reexaminării.

(2) În cazul în care persoana cu dizabilități a depășit motivat termenul de reexaminare, plata pensiei se reia din ziua suspendării ei, însă cel mult pentru trei ani înainte de ziua reexaminării, atunci când Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale îi confirmă dizabilitatea pentru această perioadă.

Capitolul IV. PENSIILE ÎN CAZUL PIERDERII ÎNTREȚINĂTORULUI

Articolul 30. Condițiile de stabilire a pensiei

(1) Pentru familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, se stabilesc pensii în cazul pierderii întreținătorului, dacă acesta a decedat în timp ce îndeplinea serviciul sau ce mult peste trei luni de la data eliberării din serviciu, sau după expirarea acestui termen dacă decesul a fost cauzat de rănire, contuzionare, schilodire sau de o afecțiune

contractată în perioada îndeplinirii serviciului, iar pentru familiile de pensionari din categoria acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, dacă întreținătorul a decedat în perioada în care primea pensie sau cel târziu peste 5 ani de la încetarea plății pensiei.

(2) Familiile militarilor dispăruți fără urmă în perioada operațiunilor de luptă sînt asimilate familiilor celor căzuți pe front.

Articolul 31. Membrii de familie care au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului

(1) Dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului îl au membrii inapți pentru muncă din familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și din familiile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedați sau căzuți la datorie, întreținuți de către aceștia. Pensia se acordă, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de către cel decedat: copiilor inapți pentru muncă; părinților inapți pentru muncă și soției (soțului), dacă după moartea întreținătorului aceștia și-au pierdut sursa de existență; părinților inapți pentru muncă și soțiilor (soților) inapte pentru muncă ale militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, căzuți pe front sau în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace.

(2) La stabilirea dreptului la pensie în cazul pierderii întreținătorului, inapți pentru muncă sînt considerați următorii membri de familie:

a) copiii, frații, surorile și nepoții care nu au atins vîrsta de 18 ani sau care au depășit această vîrstă, dacă au devenit persoane cu dizabilități înainte de a fi împlinit 18 ani, iar elevii din școlile profesional-tehnice și licee, colegii, studenții din instituțiile de învățămînt superior beneficiază de dreptul la pensie pînă la absolvirea acestor instituții, dar cel mult pînă la atingerea vîrstei de 23 de ani. Totodată, frații, surorile și nepoții se bucură de dreptul la pensie doar în cazul în care nu au părinți apți pentru muncă;

b) tatăl, mama și soția (soțul) care au atins vîrsta pensionării prevăzută de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat sau sînt încadrați în grad de dizabilitate, precum și mamele și soțiile în vîrstă de 50 de ani ale militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au decedat în urma unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace;

c) soția (soțul) sau unul dintre părinți, bunelul, bunica, fratele sau sora, indiferent de vîrstă sau de capacitatea de muncă, dacă ea (el) îngrijește copiii, frații, surorile sau nepoții întreținătorului decedat, atunci cînd aceștia nu au atins vîrsta de 8 ani, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de către cel decedat, și nu lucrează, iar soția (soțul) militarului, persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare și a (al) pensionarului din categoria acestora, decedați ca urmare a cauzelor indicate în art.21 lit.a) care îngrijește copii ce nu au atins vîrsta de 8 ani ai militarului, ai persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ai funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare (pensionarului) decedat, indiferent dacă lucrează sau nu;

d) bunelul și bunica în cazul în care nu există persoane obligate, conform legii, să-i întrețină.

(3) Pentru părinții și soțiile (soții) unor categorii aparte de militari, de persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și de funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, căzuți la datorie, Guvernul poate stabili alte condiții de asigurare cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

Articolul 32. Membrii de familie care sînt considerați persoane întreținute

(1) Membrii de familie ai celui decedat sînt considerați că au fost întreținuți de el, dacă au fost întreținuți pe deplin sau au primit din partea lui ajutor care constituia sursa lor de existență permanentă și de bază.

(2) Membrii de familie ai celui decedat pentru care ajutorul acestuia constituia sursă de existență permanentă și de bază dar care primeau o altă pensie au dreptul de obține.

Articolul 33. Plata pensiei copiilor întreținuți pe deplin de stat

(1) Copiii care și-au pierdut ambii părinți primesc în perioada în care sînt întreținuți pe deplin de stat pensii integrale.

(2) Ceilalți copii întreținuți pe deplin de stat primesc 50 procente din pensia stabilită.

Articolul 34. Dreptul la pensie al părinților adoptivi și al copiilor adoptive

(1) Părinții adoptivi beneficiază de aceleași drepturi la pensie ca și părinții firești, iar copiii adoptivi - ca și copiii de sînge.

(2) Copiii minori care au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului își mențin acest drept și în cazul în care sînt adoptați.

Articolul 35. Dreptul la pensie al tatălui vitreg și al mamei vitrege, al fiului vitreg și al fiicei vitrege

(1) Tatăl vitreg și mama vitregă au același drept la pensie ca și părinții firești dacă au educat sau întreținut cel puțin 5 ani fiul vitreg decedat sau fiica vitregă decedată.

(2) Fiul vitreg sau fiica vitregă, dacă nu au primit pensie alimentară de la părinții firești, au dreptul la pensie ca și copiii de sânge.

Articolul 36. Păstrarea pensiei în caz de recăsătorire

Pensia stabilită în legătură cu decesul soțului (soției) se păstrează și în cazul în care pensionarul se recăsătorește.

Articolul 37. Mărimea pensiei

(1) Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește în următoarele mărimi:

a) pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au decedat în urma unei răniri, contuzionări sau schilodiri produse în perioada celui de-al doilea război mondial ori în timpul îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar (de serviciu), ori în urma unei afecțiuni contractate în timpul aflării pe front, în detașamente și unități de partizani, în organizații și grupuri ilegale în perioada celui de-al doilea război mondial sau în timpul participării la acțiuni de luptă pe timp de pace - 40 procente din câștigul întreținătorului pentru fiecare membru de familie inapt pentru muncă. Pentru membrii de familie ai pensionarilor decedați din rîndurile persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului și pentru membrii de familie în componența căreia intră copii orfani de ambii părinți pensia se calculează în aceeași mărime, indiferent de cauza morții întreținătorului;

b) pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedați în urma schilodirii într-un accident nelegat de îndeplinirea îndatoririlor de serviciu militar (de serviciu) sau în urma unei afecțiuni contractate în timpul îndeplinirii serviciului - 30 procente din câștigul întreținătorului pentru fiecare membru inapt pentru muncă.

(2) Pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedați ca urmare a schilodirilor sau afecțiunilor cauzate de catastrofa de la Cernobîl, pensia în cazul pierderii întreținătorului se acordă, la dorință, în modul și mărimea stabilită de Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

Articolul 38. Mărimea minimă a pensiei pentru familiile militarilor în termen

Pensia minimă în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile militarilor în termen, calculată pentru fiecare membru al familiei inapt de muncă, se stabilește:

a) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.a): pentru familiile soldaților în termen - 336 lei, pentru familiile caporalilor, sergenților și plutonierilor în termen - 369,6 lei;

b) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.b): pentru familiile categoriilor respective de militari în termen - 75 procente din mărimea prevăzută la lit.a).

Articolul 39-1. Majorarea pensiei văduvelor

(2) Văduvelor persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilite care s-au aflat în locuri de recluziune și văduvelor foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată ce beneficiază de pensie în cazul pierderii întreținătorului și care nu s-au recăsătorit, pensia li se majorează cu 150 lei, cu excepția persoanelor care primesc alocație lunară de stat conform Legii cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Articolul 40. Perioada pentru care se stabilește pensia

Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește pentru întreaga perioadă în care membrul familiei decedatului este considerat inapt pentru muncă, iar membrilor care au atins vârsta prevăzută în art.41 alin.(1) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat li se stabilește pensie viageră.

Articolul 41. Stabilirea unei pensii comune pentru toți membrii de familie.

Separarea cotei de pensie

(1) Se stabilește o singură pensie comună pentru toți membrii de familie care au dreptul la ea.

(2) La solicitarea membrului de familie cota de pensie ce-i aparține se separă și i se plătește aparte. Separarea cotei de pensie se efectuează de la data de 1 a lunii următoare celei în care a fost depusă cererea de separare a cotei de pensie.

Articolul 42. Modificarea mărimii pensiei și încetarea plății ei

Dacă în familia căreia i s-a stabilit pensie în cazul pierderii întreținătorului se produc schimbări în urma cărora unii membri sau familia pierde dreptul la pensie, pensia se recalculază sau nu se mai plătește de la data de 1 a lunii următoare celei în care s-au produs schimbările.

Articolul 43. Modul și termenele de stabilire a dizabilității membrilor de familie

Modul și termenele de stabilire a dizabilității, prevăzute în art. 20 și 29, se extind și asupra membrilor de familie încadrați în grad de dizabilitate.

Capitolul V. CALCULAREA PENSIILOR

Articolul 44. Cîștigul (solda) din care se calculează pensia

(1) Pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

(2) Pensia pentru persoanele menționate se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Articolul 46. Calcularea pensiei pentru familiile pensionarilor

Pensia în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile pensionarilor din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, se calculează din același cîștig (soldă) din care s-a calculat pensia pentru întreținător.

Capitolul VI. STABILIREA PENSIILOR

Articolul 48. Stabilirea pensiilor

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 49. Solicitarea pensiei

(1) Militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale.

(2) Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

(3) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (cîștigul), eliberate de organele abilitate.

Articolul 50. Termenele de stabilire a pensiilor

(1) Pensiile se stabilesc:

a) pentru militarii în termen - de la data ieșirii din spital, dar nu mai devreme de la data eliberării din serviciu, dacă stabilirea gradului de dizabilitate de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale și solicitarea pensiei s-au produs cel târziu peste trei luni, respectiv, de la data ieșirii din spital sau eliberării din serviciu, iar pentru familiile militarilor în termen și ale pensionarilor din rîndurile acestor militari - de la data decesului întreținătorului sau a apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei. Pentru părinții și soția (soțul) militarilor și pensionarilor indicați care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență - de la data solicitării pensiei;

b) pentru militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare - de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă, iar pentru familiile acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și ale pensionarilor din rîndurile acestora - de la data decesului întreținătorului, dar nu mai înainte de data următoare celei în care acestuia i s-a plătit solda sau pensia, cu excepția următoarelor cazuri în care pensia se poate stabili mai târziu:

- pentru militarii enumerați, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, încadrați în grad de dizabilitate după expirarea a trei luni de la data eliberării din serviciu sau în urma unui accident, sau în urma unei afecțiuni survenite după eliberarea din serviciu

- de la data stabilirii gradului de dizabilitate;

- pentru membrii de familie ai militarilor enumerați, ai persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ai funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, precum și ai pensionarilor din rîndurile acestora, care au obținut dreptul la pensie după decesul întreținătorului - de la data apariției dreptului la pensie, iar pentru părinții sau soția (soțul) care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență - de la data solicitării pensiei;

c) persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) ale organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciul militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne - de la data emiterii ordinului de prelungire a termenului de aflare în serviciu.

(2) În cazul adresării tardive, pensia pentru perioada precedentă se stabilește de la data apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei.

Articolul 51. Termenele de recalculare a pensiilor

(1) În cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

(2) Recalcularea pensiilor pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și pentru familiile acestora se efectuează de la data de 1a lunii următoare celei care au survenit circumstanțele ce cauzează modificarea mărimii pensiei. Totodată, dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferența de pensie i se poate plăti doar pentru 12 luni trecute.

Capitolul VII. PLATA PENSIILOR

Articolul 52. Plata pensiei

(1) Plata pensiei se face lunar, pentru luna în curs, de către prestatorul de servicii de plată desemnat de către beneficiar. Prestatorul de servicii de plată desemnat de către beneficiar va încheia contract cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

(2) Pensia se plătește personal titularului, tutorelui, curatorului și mandatarilor acestora.

(3) Pensia se plătește mandatarului numai la prezentarea procurii, a cărei valabilitate nu poate fi mai mare de 6 luni consecutive.

Articolul 53. Plata pensiei în caz de câștig sau alt venit

Pensiile se achită integral, indiferent dacă pensionarii au sau nu câștig sau alt venit.

Articolul 54. Plata pensiilor pentru perioada precedent

Suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Articolul 55. Plata pensiilor pensionarilor care trăiesc în aziluri

(1) Pensionarilor fără familie din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care trăiesc în aziluri li se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 25 procente din pensia stabilită. Dacă pensionarul care trăiește în azil întreține membri de familie inapți pentru muncă din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului, pensia se plătește în felul următor: 25 procente din pensia stabilită se plătesc pensionarului, iar cealaltă parte, însă nu mai mult de 50 procente din mărimea stabilită, acestor membri.

(2) Pensionarilor membri ai familiei militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, li se plătesc, în perioada domicilierei în azil, 10 procente din pensia stabilită. Dacă mărimea pensiei depășește costul întreținerii în azil, se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 10 procente din pensie .

Articolul 56. Plata pensiilor în perioada de tratament staționar

Pensia se plătește integral pentru întreaga perioadă de tratament staționar (în spital, clinică, în alte instituții medicale) și de aflare în leprozerie.

Articolul 58. Reținerile din pensii

Reținerile din pensii se efectuează în condițiile Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Articolul 59. Plata pensiilor și ajutorului în caz de deces

(1) Suma pensiei ce se cuvine pensionarului din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, precum și membrilor familiilor acestora, neîncasată din cauza încetării din viața a pensionarului, nu constituie o moștenire, ci se plătește membrilor familiei din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

(2) Pensia neplătită la timp beneficiarului decedat se plătește soțului supraviețuitor, părinților sau copiilor acestuia, iar în cazul lipsei acestora - persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

(3) În cazul încetării din viață a pensionarului, familiei sau persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces i se plătește un ajutor de deces în cuantum echivalent cu cel stabilit anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) Sumele indicate se plătesc dacă cererea a fost depusă cel târziu la 1 an de la data decesului.

Articolul 60. Plata pensiei la plecare în străinătate

(1) Nu se stabilesc pensii militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și nici familiilor acestora care au plecat în străinătate pentru domiciliere permanentă.

(2) Pensiile stabilite persoanelor indicate la alin.(1) înainte de a pleca în străinătate pentru domiciliere permanentă li se plătesc anticipat pe 6 luni, începînd cu luna următoare celei în care beneficiarul a fost scos din evidență în localitatea de domiciliu, cu sistarea pensiei pe toată perioada aflării pensionarului peste hotare.

Capitolul VIII. PROCEDURA RECALCULĂRII PENSIILOR

Articolul 61. Recalcularea pensiilor stabilite anterior

(1) Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

(2) Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalulate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Articolul 64. Indexarea pensiilor

Pensiile stabilite conform prezentei legi se indexează în condițiile art. 13 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii. Indexarea se efectuează din contul bugetului de stat.

Articolul 65-1. Suportul financiar de stat

(1) De la 1 iulie 2014 se acordă lunar suport financiar de stat în sumă de 180 de lei beneficiarilor de pensii al căror quantum nu depășește 1500 de lei.

(2) Cheltuielile legate de plata suportului financiar de stat sînt suportate din bugetul de stat.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021